

3666

۱۵۵۲
۷۴
مهری

غالب در کتاب و سنت و ادب

علامه عبدالحسن امینی نجفی
ترجمه: سید ابوالقاسم حسینی (ژرفا)
بررسی و تصحیح: سید مهدی نبوی

سرشناسه: امینی، عبدالحسین، ۱۳۴۹ - ۱۳۸۱. Amini, Abdul Hosei.
 عنوان قرارداد: الغدير في الكتاب والسنة والأدب. فارسی
 عنوان و نام پدیدآور: الغدير: غدیر در کتاب و سنت و ادب / [عبدالحسین امینی]؛ ترجمه: سید ابوالقاسم حسینی (رُفَا)؛
 بررسی و تصحیح: سید مهدی نبوی؛ همکاران: طاهر عزیز و کیلی، محمد قدوسی؛ [به سفارش بنیاد فرهنگی امامت].
 مشخصات نشر: قم: مؤسسه فرهنگی هنری امامت اهل بیت علیه السلام، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۷۴۰ ص.
 شابک: ۵۰۰۰۰۰۰ ریال دوره: ۱-۲-۹۹۵۹۱-۶۲۲-۹۷۸؛ ج: ۱-۳-۸-۹۹۵۹۱-۶۲۲-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: ج. ۲- ۱۲ (چاپ اول: ۱۳۹۷) (فیا). یادداشت: کتابنامه.
 عنوان دیگر: غدیر در کتاب و سنت و ادب.
 موضوع: علی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- اثبات خلافت
 موضوع: *Proof of caliphate -- Ali ibn Abi-talib, Imam 1, 600-661
 موضوع: غدیر خم
 موضوع: شناسه افزوده: حسینی رُفَا، سید ابوالقاسم، ۱۳۴۱-، مترجم
 شناسه افزوده: عزیز و کیلی، طاهر، ۱۳۶۰-، مصحح
 شناسه افزوده: بنیاد فرهنگی امامت
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۲۰۴۱ ۸۶ الف / ۵۴ / ۲۲۳ BP
 رده بندی دهده: ۲۹۷ / ۴۵۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۷۸۲۳۴

۱. الغدير: غدیر در کتاب و سنت و ادب

عبدالحسین امینی نجفی
 ترجمه: سید ابوالقاسم حسینی (رُفَا)
 بررسی و تصحیح: سید مهدی نبوی

• ناشر: انتشارات امامت اهل بیت علیه السلام • چاپ: اشراق • صحافی: محسنی
 • نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۷ • شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه • بهار ۱۴۰۰ • ۷۰۰۰۰۰ تومان

بنیاد فرهنگی امامت: قم، بلوار معلم، کوی ۱۰، خیابان شهیدین، پلاک ۵۶
 کدپستی: ۳۷۱۵۶۹۳۴۴۶ | تلفن و نمابر: ۲-۳۷۸۳۸۶۹۰-۲۵

www.emamat.ir

nashr@emamat.ir

• همه حقوق برای انتشارات امامت اهل بیت علیه السلام محفوظ است.
 • نشر الکترونیکی اثر بدون کسب اجازه کتبی از انتشارات امامت اهل بیت علیه السلام ممنوع است.

فروشگاه کتاب ما: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۱۱
 تلفن: ۳۷۸۴۲۴۴۳-۲۵

ma_book

این اثر با حمایت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به چاپ رسیده است

به آن که
پیم عذیر را
در رگ هستی جای کردند
و «قلب تاریخ» شدند
تا تاریخ قلب نشود...

فهرست مطالب

م۱	تقریباً آیت الله سید علی میلانی
م۳	سخن بنیاد امام

۱۳	سخن مترجم
۲۱	تقدیم
۲۳	سخن مؤلف
۲۶	پیام روشن و آشکار به زبان پیامبر بزرگوار ﷺ
۲۷	دیباچه
۲۹	تاریخ راست و درست
۳۳	اهمیت غدیر در تاریخ
۴۱	رویداد غدیر
۴۷	توجه به حدیث غدیر
۵۱	اصحابی که حدیث غدیر را روایت کرده‌اند
۵۱	[ا]
۵۷	[ب]
۶۰	[ث]
۶۰	[ج]
۶۶	[ح]
۷۳	[خ]
۷۴	[ز]

۸۸.....	[س]
۱۰۰.....	[ص؛ ض]
۱۰۰.....	[ط]
۱۰۱.....	[ع]
۱۲۰.....	[ف]
۱۲۱.....	[ق؛ ک]
۱۲۱.....	[م]
۱۲۲.....	[ن]
۱۲۳.....	[ه؛ و؛ ی]
۱۲۵.....	تابعین و ائمه کنده حدیث غدیر
۱۲۵.....	[ا]
۱۲۷.....	[ج؛ ح؛ خ]
۱۲۸.....	[ز؛ ن]
۱۳۰.....	[س؛ ش]
۱۳۲.....	[ض]
۱۳۳.....	[ط]
۱۳۳.....	[ع]
۱۳۹.....	[ف؛ ق]
۱۴۰.....	[م؛ ن؛ ه؛ و؛ ی]
۱۴۵.....	طبقات دانشوران روایتگر حدیث غدیر (به ترتیب زمان وفات)
۱۴۵.....	[سده دوم]
۱۶۰.....	[سده سوم]
۱۸۹.....	[سده چهارم]
۲۰۲.....	[سده پنجم]
۲۱۱.....	[سده ششم]
۲۱۹.....	[سده هفتم]
۲۲۷.....	[سده هشتم]
۲۳۴.....	[سده نهم]

۲۴۲.....	[سدهٔ دهم]
۲۴۸.....	[سدهٔ یازدهم]
۲۵۴.....	[سدهٔ دوازدهم]
۲۶۰.....	[سدهٔ سیزدهم]
۲۶۵.....	[سدهٔ چهاردهم]
۲۷۱.....	نویسندگان در بارهٔ حدیث غدیر
۲۸۰.....	سخن تکمیلی
۲۸۱.....	گواه خواهی و حجت آوری به حدیث گرانقدر غدیر
۲۸۱.....	۱. گواه خواهی امیرالمؤمنین علیه السلام در روز شورا؛ سال ۲۳ یا اوایل ۲۴
۲۸۸.....	۲. گواه خواهی امیرالمؤمنین علیه السلام در روزگار عثمان بن عفان
۲۹۳.....	۳. گواه خواهی امیرالمؤمنین علیه السلام در روز رَحْبَه به سال سی و پنج
۳۲۱.....	شاهدان برجستهٔ روز رَحْبَه به حدیث غدیر، برای امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۲۳.....	۴. گواه خواهی امیرالمؤمنین علیه السلام از طلحه به سال ۳۶ در روز جمل
۳۲۵.....	۵. حدیث سوارگان در روفه به سال ۳۶ / ۳۷
۳۳۱.....	شاهدان برجستهٔ حدیث سوارگان، برای امیرالمؤمنین علیه السلام به حدیث غدیر
۳۳۱.....	بلادیدگان به سبب کتمان حدیث غدیر
۳۳۲.....	نگاهی به حدیث گرفتار شدن به نفرین
۳۳۷.....	۶. گواه خواهی امیرالمؤمنین علیه السلام در روز صفین به سال ۳۷
۳۳۹.....	۷. حجت آوری صدیقهٔ فاطمه دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله
۳۴۰.....	۸. حجت آوری نوادهٔ پیامبر، امام ابو محمد حسن در سال ۴۱
۳۴۱.....	۹. گواه خواهی نوادهٔ پیامبر، امام حسین علیه السلام به حدیث غدیر در سال ۵۱ / ۵۸
۳۴۳.....	۱۰. حجت آوری عبدالله بن جعفر بر معاویه، پس از شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۴۵.....	۱۱. حجت آوری بُزْد بر عمرو بن عاص، به حدیث غدیر
۳۴۶.....	۱۲. حجت آوری عمرو بن عاص بر معاویه، به حدیث غدیر
۳۴۷.....	۱۳. حجت آوری عمار بن یاسر بر عمرو بن عاص، در نبرد صفین به سال ۳۷
۳۴۷.....	۱۴. حجت آوری اَصْبَغ بن بُناته به حدیث غدیر در مجلس معاویه به سال ۳۷
۳۴۹.....	۱۵. گواه خواهی جوانی از ابوهریره به حدیث غدیر در مسجد کوفه
۳۵۱.....	۱۶. گواه خواهی مردی از زید بن ارقم به حدیث غدیر

۱۷. گواه خواهی مردی عراقی از جابر انصاری به حدیث غدیر ۳۵۱
۱۸. حجت آوری قیس بن سعد به حدیث غدیر بر معاویه به سال ۵۶/۵۰ ۳۵۵
۱۹. حجت آوری دارمیه حجونیه بر معاویه به سال ۵۶/۵۰ ۳۵۶
۲۰. حجت آوری عمرواودی بر دشمنان امیرالمؤمنین (علیه السلام) ۳۵۷
۲۱. حجت آوری عمر بن عبدالعزیز، خلیفه اموی (۱۰۱.۵) ۳۵۸
۲۲. حجت آوری مأمون، خلیفه عباسی، بر فقیهان به حدیث غدیر ۳۵۹
- سخنی از مسعودی ۳۶۲
- غدیر در کتاب استوار خداوند ۳۶۵
- سخن راستین ۳۸۱
- دنباله گفتار ۳۸۸
- کامل کردن دین به ولایت ۳۹۱
- عذاب واقع شده ۴۰۳
- نگاهی به حدیث یاد شده ۴۱۵
- اشکال نخست ۴۱۶
- پاسخ ۴۱۶
- اشکال دوم ۴۲۸
- پاسخ ۴۲۸
- اشکال سوم ۴۳۲
- پاسخ ۴۳۲
- اشکال چهارم ۴۳۳
- پاسخ ۴۳۳
- اشکال پنجم ۴۳۹
- پاسخ ۴۳۹
- اشکال ششم ۴۴۱
- پاسخ ۴۴۱
- اشکال هفتم ۴۴۲
- پاسخ ۴۴۲

۴۴۷	عید غدیر در اسلام
۴۵۳	حدیث تهنیت
۴۷۱	بازگشت به آغاز
۴۷۹	هر چه زیست کنی، روزگارت شگفتی نمایاند!
۴۸۳	تاج نهادن در روز غدیر ختم
۴۸۹	گفتاری در پیرامون سند حدیث از حافظان دقیق و استوار و دانشوران بزرگ
۵۲۱	دادرسی در باب سند حدیث غدیر
۵۳۵	دیدگاه عمومی درباره ابن خزم اندلسی (د. ۴۵۶)
۵۶۱	مفاد حدیث غدیر
۵۶۸	مَفْعَل به معنای اَفْعَل
۵۷۶	گفتار رازی درباره مفاد حدیث غدیر
۵۸۳	شبهه رازی در دیدگاه دانشوران
۵۸۶	سخنی دیگر رازی
۵۹۱	پاسخ رازی به این استدلال‌ها
۵۹۳	مَفْعَل به معنای فَعِل
۵۹۴	تأملی در معانی مولی
۵۹۹	مولی به معنای دوستار و یاور
۶۰۲	معناهایی که می‌توان از حدیث غدیر برداشت کرد
۶۰۸	قرائن تعیین‌کننده مَتَّصِل و منفصل
۶۲۶	دنباله سخن
۶۲۹	احادیث تفسیرکننده معنای مولی و ولایت
۶۳۷	گفتارهایی از پیشوایان بزرگ در تألیفاتشان، در باب حدیث غدیر
۶۴۹	توضیح مطلبی آشکار درباره ظرف [زمانی] مفاد حدیث غدیر
۶۵۱	اعمال و آداب روز غدیر ختم
۶۵۱	حدیث روزه غدیر ختم
۶۵۳	راویان سند حدیث

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين

امامت و جانشینی امیرالمؤمنین و اهل بیت طاهرین علیهم صلوات الله اجمعین، اصلی از اصول دین است و برای این اصل، ادله نقلی و عقلی بسیاری از کتاب و سنت در دست داریم که در این میان، «حدیث غدیر» به جهت دارا بودن امتیازات و ویژگی‌هایی مهم، از جایگاه خاصی برخوردار بوده و از ابتدا مورد توجه و اهتمام جدی قرار گرفته است؛ به طوری که در گذر زمان، پیشوایان راستین دین علیهم السلام و پیروانشان، همواره بر حفظ این حدیث شریف اهتمام ورزیده و بر عظمت آن تأکید کرده‌اند.

از سوی دیگر، همین جایگاه سترگ حدیث غدیر است که موجب شده مخالفان، در کتمان آن سعی نموده و سپس به زعم خود، اشکال‌های سندی و دلالتی بیاورند که هیچ‌یک از آن‌ها هم موثر واقع نگشته و به ناچار وادار به دروغ‌گویی شدند و حتی حضور امیرالمؤمنین علیه السلام و یا شیخین در روز غدیر را انکار کردند.

اما در فرایند تثبیت حدیث غدیر و دفع و رفع شبهات از آن، بزرگان شیعه همچون شیخ مفید، سید مرتضی، شیخ الطائفه، خواجه نصیر، علامه حلی، قاضی نورالله شهید، صاحب عبات الانوار، شیخ مظفر، سید شرف الدین و دیگر عالمان علیهم السلام در کدام به نوبه خود سهم به سزایی ایفا نموده و حجت را بر همگان تمام کرده‌اند.

کتاب الغدیر، اثر مرحوم علامه امینی رحمته الله در بین آثار معاصران همچون ستاره‌ای پرفروغ می‌درخشد؛ کتابی که تاکنون نقدی بر آن نگاشته نشده؛ چراکه تمامی منابعش

از کتب اهل سنت بوده و از تمامی روش‌های علمی متین در جهت اثبات امامت و ولایت امیرالمؤمنین (علیه السلام) بهره جسته و مورد تصدیق بزرگان از طبقات مختلف فریقین قرار گرفته و البته از کتاب سترگ عبقات الانوار هم بسیار بهره برده است؛ به گونه‌ای که علامه امینی در تجلیل از مرحوم علامه میرحامد حسین و اثر ایشان می‌نویسد:

«السيد الطاهر العظيم كوالده المقدس سيف من سيوف الله المشهورة على أعدائه، و دابة ظفر الحق والدين، وآية كبرى من آيات الله سبحانه، قد أتم به الحجة، وأوضح المحجة، وأتم كتابه العبقات فقد فاح أريجها بين لابتى العالم، و طبق حديثه المشرق و المغرب، و قد عرف من وقف عليه أنه ذلك الكتاب المعجز المبين الذى لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه، و قد استفدنا كثيراً من علومه المودعة فى هذا السفر القيم، فله و لوالده الطاهر رمنا الشكر المتواصل، و من الله تعالى لهما أجزل الأجور.»

این جانب نیز در برخی گفته‌های خود، همین اوصاف را درباره علامه امینی و کتاب شریفش به کار برده‌ام.

اما آن چه می‌خواهم بر آن تأکید کنم، سرّ اصلی موفقیت عالمان شیعه و ماندگاری و نفوذ آثارشان در خدمت به مذهب حقّ شیعه اثناعشری و در دفاع از حریم ولایت است که همان غیرت، شور و حمیت بوده که به یقین چنین افراد و چنین آثاری، مورد تأیید خدای تعالی و عنایت حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - بوده و خواهند بود.

بنیاد امامت که به هدف تربیت چنین نیروهای و احیاء آثار چنین عالمانی تأسیس شده، افتخار دارد که ترجمه کتاب الغدير را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. این جانب به نوبه خود، از تمامی آقایانی که در فرایند ترجمه و آماده‌سازی این اثر ماندگار همکاری داشته‌اند، تشکر نموده و از خداوند متعال توفیقات آنان را خواستارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

علی حسینی میلانی

۱۲ رمضان المبارک ۱۴۳۹